

Vlaams
Parlement

vergadering **C222 – LEE29**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 4 mei 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Karin Brouwers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de nieuwe website over onroerend erfgoed van het Agentschap Ruimte en Erfgoed

- 1941 (2010-2011)

3

■

Voorzitter: de heer Bart Martens

Vraag om uitleg van mevrouw Karin Brouwers tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de nieuwe website over onroerend erfgoed van het Agentschap Ruimte en Erfgoed - 1941 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Mevrouw Karin Brouwers: Minister, enkele maanden geleden hadden we het in deze commissie al heel kort over de administratieve hervormingen die u aan het voorbereiden was naar aanleiding van de bespreking van de beheersovereenkomsten met het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) en het Agentschap Ruimte en Erfgoed.

U had deze hervorming al toegelicht op een of andere prijsuitreiking. Ondertussen heb ik gezien dat de regering hierover vrijdag al een beslissing genomen heeft. Misschien kunnen we het daar kort over hebben. U stelde toen immers dat u de logische weg zouden volgen en er eerst mee naar de regering zou trekken en nadien naar het parlement. Het toeval wil dat mijn vraag blijkbaar perfect getimed was. Vorige vrijdag is die hervorming aan bod gekomen bij de regering.

Het heeft ons verbaasd dat er onlangs een nieuwe portaalsite werd gecreëerd. Onderaan die site staat er 'copyright 2011', dus veronderstel ik dat die site echt vrij nieuw is. Het gaat om de website onroenderfgoed.ruimte-erfgoed.be. Maar er bestonden al twee websites, www.onroenderfgoed.be en www.vioe.be, een heel uitgebreide portaalsite. Er zijn dus drie websites die allemaal ambiëren dé portaalsite voor onroerend erfgoed in Vlaanderen te zijn.

Dat is eigenlijk toch wat verwarrend. Gezien de hervorming waarover op regeringsniveau nu al beslist werd, lijkt het mij toch zeker nuttig om naar één goede website te gaan. Wij waren alvast wat geschrokken van de veelheid aan informatie die op die manier op het publiek wordt afgestuurd.

Op die websites staan trouwens ook een aantal zaken die hetzelfde zijn. Een aantal zaken zijn verschillend, maar een aantal zaken zijn hetzelfde. Zo vind je op elk van die websites een catalogus van alle beschermde monumenten. Dat is wat van het goede te veel, zeker in tijden van budgettaire noden – hoewel dat sinds maandag misschien wat kan worden gerelativeerd. Maar toch, verleden jaar was efficiëntiewinsten hier nog het codewoord. Zo'n website is natuurlijk niet de grote kost in de Vlaamse administratie, maar het kost toch allemaal geld, moeite en tijd. Ik denk dat we daar efficiënt mee moeten omgaan en de communicatie naar de burgers en de gebruikers van die websites zo eenvoudig moeten houden.

Het is wel zo dat er links zijn tussen de sites – de ene site verwijst naar de andere –, maar dat maakt het misschien allemaal nog wat ingewikkelder.

Minister, was u op de hoogte van de voorbereiding van deze nieuwe portaalsite en zo ja, vond u de timing, gezien de nieuwe administratieve hervorming, niet wat ongelukkig? Als ik het goed heb begrepen, zal het VIOE de trekker worden, hét agentschap binnen Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) en zullen de ambtenaren van Erfgoed daar allemaal onder vallen. Misschien kunt u die plannen ook al kort toelichten? Zoals ik het begrepen heb, lijkt het toch vrij goed in elkaar te zitten en zal het efficiënter en eenduidiger kunnen werken. Het VIOE heeft tot op heden echter een vrij wetenschappelijke benadering. We moeten ervoor oppassen dat het praktische van de andere ambtenaren daar ook van pas kan komen en dat de link met Ruimtelijke Ordening ook kan worden bewaard.

Kortom, was de timing van die nieuwe website, gezien die hervorming, dan niet wat vreemd? In hoeverre waren al die entiteiten betrokken bij deze website? Was het VIOE daarvan op de hoogte? In welke mate is er onderling overleg geweest? Hoeveel heeft het gekost? Hoe zult u,

gezien de op til zijnde hervorming, de portaalsite, de informatie naar de gebruikers, in de toekomst aanpakken? Komt er een mooi geheel, gebaseerd op een van de drie sites?

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, met uw goedkeuren zou ik het debat over de website willen loskoppelen van het debat over de hervorming waarover vrijdag de regering een beslissing heeft genomen. U zult begrijpen dat ik daarover maandag aan het Bureau een interpellatieverzoek zal indienen. Ik zou niet graag hebben dat we hier een half debat voeren naar aanleiding van een vraag over een website. Ik denk dat dit een andere discussie vergt.

Er werd een vraag gesteld over de nieuwe website en de veelheid aan websites, maar ook over de informatie die wordt aangeboden op die websites. Ik stel vast dat er daar toch wat fouten zijn en dat het zoeken op die websites bijzonder moeizaam verloopt omdat er daar toch wat applicaties ontbreken.

Ik stel dus niet zozeer een vraag naar de veelheid van websites, maar naar de informatie die op die websites te vinden is. Ik daag u uit om eens een aantal voorbeelden in te geven. Tik maar eens het woord 'hoeve' of het woord 'boerderij', dan zult u merken dat u totaal verschillende resultaten krijgt. Hetzelfde geldt voor 'apotheker' met 'te' versus 'apotheker' met 'the'. Dat leidt tot merkwaardige zaken. 'Hoeve' geeft 1109 resultaten, 'boerderij' 13. Daarover heb ik ook een schriftelijke vraag ingediend. Bij mijn weten ontbreekt op die website een thesaurus. Dat maakt het raadplegen van deze databank behoorlijk moeilijk. Misschien wordt dat allemaal opgelost in het kader van die hervorming.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik begrijp, mevrouw Brouwers, dat u uw vraag stelt vanuit een zorg voor de efficiëntie en de kosten van de overheid. U hebt uiteraard een punt. Dat is ook mijn zorg en een zorg die de administratie moet delen. U koppelt daaraan de vraag naar de hervorming van het agentschap. Ik wil daar kort op ingaan, maar het zal inderdaad later uitgebreid aan bod komen.

Al een hele tijd bestaan er enkele websites op het vlak van onroerend erfgoed. Voor het project Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) was er de website monumentenenlandschappen.be. Dat was een koepelwebsite met alle informatie over onroerend erfgoed in Vlaanderen, met ook de vier erfgoedverenigingen in Vlaanderen. Zij konden daarop rechtstreeks informatie plaatsten. Na BBB kwam er de naamverandering van monumentenenlandschappen.be naar www.onroenderfgoed.be. Die website geeft informatie van de beide agentschappen bevoegd voor onroerend erfgoed, het departement en de vier erfgoedverenigingen. Zowel de erfgoedverenigingen als het VIOE en het departement ontwikkelden eigen websites. www.onroenderfgoed.be werd na BBB voornamelijk gebruikt voor de ontsluiting van de informatie van het Agentschap Ruimtelijke Ordening Vlaanderen.

Eind 2009 besliste het agentschap om ook een nieuwe website te ontwikkelen. Dat werd www.ruimte-erfgoed.be. Daar is een deelwebsite bij, geen portaalwebsite zoals u verkeerdelijk meent. Dat is onroenderfgoed.ruimte-erfgoed.be. Het agentschap plaatste de bestelling voor de opmaak van die website en de ontwikkeling van twee deelwebsites eind 2009. Die twee deelwebsites zijn de deelwebsite van het tijdschrift Monumenten en Landschappen en de deelwebsite onroenderfgoed.ruimte-erfgoed.be, waarop het luik bescherming en beheer van onroerend erfgoed wordt uitgebouwd.

De overige voor onroerend erfgoed bevoegde entiteiten, het departement RWO, het agentschap Inspectie RWO en het VIOE, zijn niet actief betrokken bij de uitbouw van de website www.ruimte-erfgoed.be en ook niet bij de deelwebsite over onroerend erfgoed. De lancering kwam er vooral omdat de databank beschermingen, voorheen consulteerbaar op de website www.onroenderfgoed.be, verouderd was en niet gebruiksvriendelijk.

Mijnheer Van Mechelen, ik weet dat u daarover al schriftelijke vragen hebt gesteld. U zegt nu dat er nog zaken zijn die beter kunnen: bepaalde applicaties ontbreken en er is geen thesaurus. Ik weet dat er een thesaurus is bij het VIOE. Ik dacht dat het ook zo was voor de nieuwe website www.ruimte-erfgoed.be. Ik ga dat controleren.

In elk geval geeft de nieuwe website veel meer klantgerichte informatie en is die veel gebruiksvriendelijker. De website heeft een aantal nieuwe functionaliteiten, waaronder de databank voor het beschermd erfgoed en de databanken heraldiek en varend erfgoed. De databank is nu veel gemakkelijker bevragebaar op diverse trefwoorden, zoals omschrijving, straat, postcode, gemeente, datum van het besluit, typologie met diverse mogelijkheden, type van het object, voorlopig of definitief beschermd. Er zijn blijkbaar nog anomalieën. Ik neem die mee.

De beschermingsbesluiten zijn nu rechtstreeks downloadbaar. Veel gemeentebesturen en notarissen maken daar al ruim gebruik van, aangezien notarissen bij verkoop van erfgoed de beschermingsstatus moeten weergeven in de notariële akte. Het is in elk geval een administratieve vereenvoudiging, ook voor het notariaat.

De databank beschermd erfgoed van Ruimte en Erfgoed koppelt nu rechtstreeks naar de inventarisdatabank van het VIOE voor het beschermde erfgoed en omgekeerd. In de nabije toekomst zal via een klantvriendelijke GIS-laag (Geografisch Informatie Systeem) op de website van het departement RWO al het erfgoed opzoekbaar zijn via kaart of adres. Ook hier zal worden doorgekoppeld naar de andere databanken op de websites van VIOE en Ruimte en Erfgoed. Dit kan pas nadat nog enkele technische zaken zijn opgelost. De burger vindt er vlot informatie over beheersvragen, premies, beheers- en herwaarderingsplannen, varend en industrieel erfgoed enzovoort.

Vanuit het werkveld heeft mijn administratie positieve signalen opgevangen. Het notariaat is tevreden. Ook de erfgoedconsulenten in de buitendiensten horen dat men heel tevreden is over de gebruiksvriendelijkheid.

Zoals u al zei, komt er een hervorming. Er komt een nieuw agentschap Onroerend Erfgoed. Daarover zijn enkele principiële beslissingen genomen op de ministerraad van vrijdag jongstleden. Dit zal ervoor zorgen dat alle informatie over onroerend erfgoed ontsloten blijft.

Het werk was opgestart eind 2009 en was onlangs technisch klaar. Bij proefdraaien werd vastgesteld dat men niet eerder kon ontsluiten. Het werk dat gebeurd is en waarin geïnvesteerd is, is niet verloren. Het is zeer goed werk, dat bijdraagt aan een veel betere ontsluiting en consulteerbaarheid. Er worden links gemaakt met de inventaris bij het VIOE en dergelijke.

Het is evident dat het wenselijk is dat we na de hervorming komen tot één echte koepelsite onroerend erfgoed. In mijn ogen is dat dan best de website www.onroenderfgoed.be. Dat is de vroegere koepelsite, die na BBB – ik mag niet zeggen: in onbruik is geraakt – niet meer de kernkoepelwebsite was. Die domeinnaam is nog altijd eigendom en geregistreerd. Al op 1 juli ten laatste zal daar een openingspagina komen die zal verwijzen naar het transitieproject en naar de websites van het VIOE en Ruimte en Erfgoed.

De bedoeling van de koepelsite is dat iedereen hier terecht kan voor het inwinnen van informatie met betrekking tot de regels, de inventarissen, de beschermingen, de benodigde vergunningen en de lopende onderzoeks- en ontsluitingsprojecten. Via deze website zal er ook worden doorgekoppeld naar de diverse websites over onroerend erfgoed zoals die van Monumentenwacht en Erfgoed Vlaanderen. Het is dus de bedoeling om alle informatie over het onroerend erfgoed op een vlotte en overzichtelijke manier beschikbaar te maken voor wie dat wil: de burger, de ambtenaren, de notarissen en de gemeentebesturen, voor elke geïnteresseerde kortom.

Ik hoop dat die website tegen het einde van het jaar operationeel zal zijn. Dan zullen ook de vorm en de structuur, de huisstijl en het nieuwe logo van het agentschap Onroerend Erfgoed bekend zijn.

U vraagt naar de voorbereiding. U vermeldt zelf de beslissingen van 29 april. De leidende ambtenaren van respectievelijk het VIOE en het deel Erfgoed van Ruimte en Erfgoed hebben de eerste formele fase van de reorganisatie afgewerkt.

Op vrijdag 29 april gaf de Vlaamse Regering haar principieel akkoord aan het oprichtingsbesluit en het migratiebesluit. Er werd beslist om alle beleidsuitvoerende taken, met uitzondering van inspectie, onder te brengen in één agentschap, onder de naam Onroerend Erfgoed. Dit agentschap heeft de beleidsuitvoerende taak, met de bedoeling om te komen tot meer efficiëntie en een grotere transparantie. Dat past bij de ambities van de regering om te komen tot een slagkrachtige overheid. Er zullen synergieën zijn, kostenbesparingen en efficiëntiewinsten. Op 1 juli van dit jaar start het agentschap Onroerend Erfgoed juridisch, wettelijk.

Concreet betekent dit dat het deel Erfgoed van het Agentschap Ruimte en Erfgoed en het VIOE samen een nieuw agentschap zullen vormen. In dit agentschap zal de beleidsuitvoering rond Onroerend Erfgoed, zoals het wetenschappelijk onderzoek, de inventarisatie, de bescherming, het beheer en de ontsluiting, op een geïntegreerde manier vorm krijgen door een 300-tal medewerkers.

Om die nieuwe organisatie vorm te geven, wordt gekozen voor een intensief participatief traject, waarbij medewerkers en de belanghebbende groepen betrokken worden in een bevraging over de noden en verwachtingen ten aanzien van de beleidsuitvoering Onroerend Erfgoed. Die bevraging is begin mei gestart. Deze commissie zal trouwens ook uitgenodigd worden om in een groepsgesprek haar verwachtingen mee te delen. Mijn administratie bereidt dit allemaal voor en zal tegen eind september een organisatiestructuur uitwerken.

Eind 2011 moeten alle processen en structuren duidelijk en klaar zijn voor implementatie, zodat ten laatste begin 2012 het agentschap Onroerend Erfgoed in zijn organisatorische eindvorm van start gaat. Op dat moment zal er één duidelijk gezicht zijn met een zeer herkenbare naam: Onroerend Erfgoed.

U vroeg ook naar de kostprijs. Het agentschap betaalde in 2010 25.554,20 euro voor de ontwikkeling van de drie deelwebsites: de deelwebsite van het tijdschrift Monumenten en Landschappen, de ontwikkeling van de website www.ruimte-erfgoed.be en de deelwebsite www.onroenderfgoed.ruimte-erfgoed.be. Iets meer dan een derde daarvan is besteed aan die deelwebsite Onroerend Erfgoed, maar ik wil beklemtonen dat de totale integratie natuurlijk ook met een kost gepaard zal gaan. Het werk dat gebeurd is, is niet nutteloos geweest. Al het werk dat al werd geleverd, zal ertoe bijdragen dat we tot één goede website zullen komen.

Mevrouw Karin Brouwers: Ik dank u voor uw antwoord, minister. Het heeft toch wat zaken duidelijker gemaakt. Ik wist bijvoorbeeld niet dat de vroegere website www.onroenderfgoed.be verouderd was. Dat kunnen wij van hieruit minder goed inschatten. U noemt de datum van 1 juli. Het is goed dat men dat op een bepaald moment wat afsluit en verwijst naar de sites die nog wel relevant zijn, die van het VIOE en de nieuwe. Die zullen later op hun beurt allicht worden geïntegreerd. Zo heb ik het toch begrepen.

Mijnheer Van Mechelen, in mijn schriftelijke vraag voorafgaand aan deze vraag om uitleg, heb ik gevraagd naar een stand van zaken van de hervorming. Op mijn erewoord: ik wist niet dat er vorige vrijdag over zou worden beslist. Die vraag lag al lang klaar. Ik vind het goed dat de minister daar al kort enkele dingen over heeft gezegd.

Ook vanuit onze fractie vinden we de band met Ruimtelijke Ordening belangrijk. Het zou mooi zijn als het onderzoek dat in de toekomst door het VIOE verricht zal worden, wat meer

beleidsgerelateerd kan zijn. Op die manier zult u misschien wat meer impact hebben, minister. De ambtenaren die het in de praktijk moeten doen en de adviezen moeten geven over bouwkundige aanvragen gaan nu met anderen samen zitten, daarom misschien nog niet letterlijk in hetzelfde gebouw. Wat gaat er met de gedecentraliseerde diensten gebeuren? Die vragen heb ik nog. In elk geval hoop ik dat het VIOE meer beleidsgerelateerd onderzoek kan doen doordat de praktische ambtenaren – zo zal ik ze dan maar noemen – meer in één geheel zullen zitten. Het is nuttig voor u als minister en voor ons allemaal dat er daar nuttig werk wordt verricht.

De heer Dirk Van Mechelen: Mijn opmerkingen over die website zijn het gevolg van een aantal schriftelijke vragen. Daarbij antwoordde u, minister, onder andere het volgende. Met betrekking tot de bescherming van winkelinterieurs gaf u het voorbeeld van de apotheken. Ik ben eens gaan zoeken op die website onroenderfgoed.ruimte-erfgoed.be. Als je daar een tikfout maakt, bijvoorbeeld het woord ‘apoteek’ typt in plaats van ‘apotheek’, wordt die zoekopdracht niet gecorrigeerd. Er is dus geen thesaurus op die site.

We zijn ook eens wat verder gaan zoeken. Minister, u verwijst terecht naar het belang van die website voor de notariaten. Ik heb, na een heel kleine analyse, ook vastgesteld dat die koppeling met de beschermingsbesluiten niet volledig is. Er zitten daar heel wat lacunes in. Als de notariaten daar een beroep op doen, zullen er heel wat problemen ontstaan. Minister, ik denk dat u dat eerst moet laten nakijken.

Ten slotte heb ik ook vastgesteld dat de oude website, waar de oude databank op staat, nog actief is. Iemand die op de oude website gaat zoeken, zal dus verkeerde informatie vinden. Het is dus aangeraden om die oude website af te sluiten.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Mechelen, ik zal uw opmerkingen bezorgen aan de waarnemend leidend ambtenaar. Als er hiaten, fouten, mankementen of oude databanken op staan, moet dit worden aangepakt. Dat is een zaak voor het agentschap. Wat nu online staat, moet correct en gebruiksvriendelijk zijn. Ik zal hen de tekst van deze betogen bezorgen.

Mevrouw Brouwers, de band met Ruimtelijke Ordening moet uiteraard worden behouden. Het agentschap zal in de toekomst ook meer beleidsgericht onderzoek moeten verrichten. Het is belangrijk dat daar een wisselwerking is. Ook inzake archeologie moet de band met Ruimtelijke Ordening intenser zijn, zoals in de ons omringende landen. Het is niet omdat er een agentschap is, dat je die banden doorknipt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■